

Nr 245.

Av herr **Holmbäck**, *angående vissa museiassistenters vid universiteten i Uppsala och Lund lönegradsplacering.*

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under återopande av de s. k. lärdaverkssakkunniges betänkande föreslagit uppflyttning till 22. lönegraden (A 22 respektive Eo 22) av ordinarie och extra ordinarie andre arkivarier, andre bibliotekarier m. fl. befattningshavare vid arkiv och bibliotek ävensom vissa befattningshavare vid statens historiska museum, nationalmuseum och livrustkammaren, för närvarande placerade i 21. lönegraden. Utöver dessa befattningshavare ha museiassistenterna vid naturhistoriska riksmuseet och vid statens etnografiska museum ansetts böra uppflyttas till A 22 respektive Eo 22 (Bilaga till 1945 års statsverksproposition. Utgifter å riksstaten. För flera huvudtitlar gemensamma frågor s. 13).

Den av större akademiska konsistoriet i Uppsala berörda frågan om löneställningen för museiassistenterna vid universitetets zoologiska och botaniska institutioner har Kungl. Maj:t däremot icke ansett sig kunna i nu förevarande sammanhang upptaga till slutligt övervägande (anf. st. s. 14). Dessa museiassistenters jämte motsvarande befattningshavare vid universitetet i Lund buro tidigare titeln konservator, men 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga föreslog benämningen ändrad till museiassistent, bland annat när tjänsterna voro placerade i samma lönegrad som museiassistenterna vid naturhistoriska riksmuseet. Matematisk-naturvetenskapliga sektionen i Uppsala hade den 16 juni 1941 avstyrkt den föreslagna namnändringen under återopande av yttranden av de berörda institutionernas prefekter, professorerna von Hofsten och Nannfeldt. Dessa underströko bägge, att jämförelserna med riksmuseets museiassistenters vore missvisande, då de senare äro assistenter åt museiföreståndare (professorer), som ha att helt ägna sig åt ifrågavarande museum. En universitetsprofessor har däremot givetvis att i främsta rummet ägna sig åt och ansvara för vetenskaplig undervisning och forskning i sitt ämne, ehuru professorerna i zoologi och systematisk botanik därjämte äro föreståndare för till deras institutioner knutna museer och professorn i systematisk botanik därutöver även för botaniska trädgården. Konservatorerna hade på den grund ett självständigt arbete och en självständig ställning, vida självständigare än vad som i allmänhet inlägges i benämningen assistent. Ett utbyte av benämningen konservator mot museiassistent vore därför ägnat att ge en oriktig föreställning om befattningarnas art. De båda prefekterna påpekade ock, att med hänsyn till

tjänsternas karaktär och till det överhuvud vetenskapligt högt kvalificerade arbetet en placering i högre lönegrad än den nuvarande förordats av universitetet. Namnändringen genomfördes emellertid av statsmakterna från och med den 1 juli 1942.

Vid större akademiska konsistoriets behandling den 20 mars 1943 av lärdaverkssakkunniges betänkande framhöll professor von Hofsten ånyo den skilda karaktären av museiassistenttjänsterna vid universitetsmuseerna och riksmuseet. Professorerna vid en universitetsinstitution äro så starkt tagna i anspråk av undervisning och av andra arbeten för institutionen, att museiassistenterna i betydande utsträckning måste självständigt och under egna initiativ omhänderhava museerna. Han anförde ytterligare: »En kategori av vid universitetet anställda tjänstemän, som icke omnämnes av de sakkunniga men otvivelaktigt förtjänar att uppmärksammas, utgöres av museiassistenterna vid de zoologiska och botaniska museerna. Dessa befattningshavare äro obestriddigen *tjänstemän vid statliga museer*. Deras ringa antal, blott två vid vardera universitetet, utgör icke något hållbart skäl till att de skola bli bortglömda, om större grupper av tjänstemän med motsvarande ställning och arbetsuppgifter erhålla en löneförbättring. Från Uppsala universitets sida har det sedan lång tid, så snart de tidigare som konservatorer, numera som museiassistenter betecknade tjänstemännens löneställning varit på tal, kraftigt betonats, att de med hänsyn såväl till erforderlig kompetens som till självständighet i arbetsuppgifter äro *jämställda med andre bibliotekarierna* vid universitetsbiblioteket. Detta framhölls redan vid universitetets begäran om löneförhöjning till 1918 års riksdag; sedermera har det betonats bland annat i en P. M., som bifogats konsistoriets skrivelse till Kungl. Maj:t med anledning av det inom 1936 års lönekommitté pågående utredningsarbetet. Museiassistenterna ha också hitintills varit placerade i samma lönegrad, A 21, som andre bibliotekarierna. Om dessa sistnämnda uppflyttas i högre lönegrad, enligt de sakkunnigas förslag A 23, men museiassistenternas ställning ej förbättras, skulle en uppenbar orättvisa skapas.» Konsistoriet erinrade också i sitt remissbetänkande därom, »att åtskilliga andra befattningshavare funnes vid universitetet, vilkas löneställning bort vara föremål för reglering i detta sammanhang, t. ex. museiassistenterna vid universitetets zoologiska och botaniska institutioner, som obestriddigen vore tjänstemän vid statliga museer».

Då Kungl. Maj:t nu funnit sig böra föreslå en uppflyttning i lönegrad ej mindre av andre arkivarier m. fl., som närmast varit föremål för behandling av lärdaverkssakkunnige, än även av museiassistenterna vid naturhistoriska riksmuseet och statens etnografiska museum, finnes intet skäl att förbigå universitetsinstitutionernas museiassistenter. Ovan anförda utredningar äro tillräckliga och övertygande. Ett förbigående av universitetsinstitutionernas museiassistenter synes innebära en orättvisa mot en liten, men högt kvalificerad tjänstemannakategori.

De nuvarande tjänsteinnehavarna äro docenterna D. Melin (kompetensförklarad till professur i zoologi 1942) och H. Smith (kompetensförklarad till professur i botanik 1932) i Uppsala och docenten H. Berlin i Lund; den andra tjänsten i Lund är för närvarande vakant efter docenten E. Hultén, som nyligen utnämnts till professor vid naturhistoriska riksmuseet.

Under åberopande därjämte av den i särskild motion framförda motive-
ringen för placeringen av andre arkivarier m. fl. befattningshavare i 23 löne-
graden hemställer jag,

att riksdagen måtte besluta att uppflytta museiassisten-
terna vid universitetens i Uppsala och Lund botaniska och
zoologiska museer till lönegrad A 23.

Stockholm den 21 januari 1945.

Å. Holmbäck.